

STEUNPUNT
JEUGD

Deze bundel werd oorspronkelijk ontwikkeld door het project Groene Ruimte
met steun van de Vlaamse overheid
afdeling Bos & Groen
afdeling Jeugd en Sport

DE VLAAMSE BOSTOEGANKELIJKHEID & DE MOGELIJKHEDEN VOOR HET JEUGDWERK

februari 2003

Steunpunt Jeugd, Jeugdwerk en Jeugdbeleid vzw
Arenbergstraat 1 D, 1000 Brussel, tel. 02 551 13 50, fax 02 551 13 85
E-mail info@steunpuntjeugd.be, www.steunpuntjeugd.be

gelieve uw bron te
vermelden in geval van
(gedeeltelijke) overname van
informatie: Steunpunt Jeugd

INLEIDING

Deze bundel werd oorspronkelijk ontwikkeld door het project Groene Ruimte (vzw ADJ) met steun van de afdeling Bos & Groen en de afdeling Jeugd en Sport van de Vlaamse Gemeenschap. Het Steunpunt Jeugd draagt nu de verantwoordelijkheid en houdt de bundel up to date.

De toegankelijkheid van de Vlaamse bossen wordt omschreven in het **Bosdecreet** en zijn **uitvoeringsbesluiten**. Omdat de boswetgeving nog steeds kan veranderen, zullen gedeelten van deze informatie in de toekomst misschien verouderd zijn! Deze bundel wordt wanneer nodig geactualiseerd.

het Bosdecreet?

Het Bosdecreet omvat de Vlaamse boswetgeving. Het voornaamste doel is het regelen van het behoud, de bescherming, de aanleg en het beheer van de bossen. Het decreet en haar uitvoeringsbesluiten zijn van toepassing op alle bossen gelegen in het Vlaamse gewest.

DE BOSTOEGANKELIJKHEID IN VLAANDEREN

TE VOET

G01

Elk bos is vrij toegankelijk voor voetgangers en rolstoelgebruikers, maar enkel op de **boswegen**. Omwille van de bescherming van fauna en flora mag niet afgeweken worden van de wegen. Een bosweg is pas ontoegankelijk wanneer de toegang uitdrukkelijk verboden wordt met een gestandaardiseerd verbodsbord.

bosweg?

Boswegen zijn wegen in een bos die bewust aangebracht zijn. Sluikwegen en sleepsporen van houtexploitatie zijn geen boswegen en dus ontoegankelijk. Paden waar slechts één voetganger tegelijkertijd kan passeren worden niet als boswegen beschouwd, tenzij ze opgenomen zijn in het toegankelijkheidsreglement.

toegankelijkheidsreglement?

Een toegankelijkheidsreglement bestaat uit een tekst die de toegankelijkheid van een bos(gedeelte) omschrijft en een kaart van het bos waarop de verschillende paden en zones aangeduid zijn. Het toegankelijkheidsreglement moet weergegeven worden op infoborden aan de belangrijkste toegangspunten van het bos.

Het aanbrengen van **wegaanduidingen** langs de boswegen voor **voettochten** is toegelaten, als volgende zaken op de wegaanduidingen vermeld zijn:

- de datum van de voettocht
- de organiserende vereniging
- de naam en het adres van de verantwoordelijke

Het aanbrengen ervan mag geen schade aan de bosinfrastructuur of de vegetatie veroorzaken en er mag geen reclame op voorkomen. De aanduidingen dienen binnen de 24 uur na de voettocht verwijderd te worden.

Voor het aanbrengen van wegaanduidingen die niet dienen voor een voettocht, heb je bij een **domeinbos** de toestemming van de afdeling Bos & Groen nodig. Bij een **ander openbaar bos** en bij een **privé-bos** heb je toestemmingen nodig van afdeling Bos & Groen én eigenaar.

domeinbos?

Een domeinbos is een openbaar bos dat volledig beheerd wordt door de afdeling Bos & Groen. Het is eigendom van het Vlaamse gewest of van een andere openbare instantie. Daar alle domeinbossen ook openbare bossen zijn gelden hier ook de bepalingen met betrekking tot de openbare bossen.

openbaar bos?

Een openbaar bos is een bos waarvan een openbare instantie eigenaar is. Een privé-bos dat gehuurd wordt door een openbare instantie is ook een openbaar bos. Voorbeelden van openbare instanties: het Vlaamse gewest, gemeente- en provinciebesturen, een OCMW, een kerfabriek, de NMBS.

privé bos?

Een privé-bos is een bos waarvan uitsluitend natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen eigenaar zijn. Anders gezegd: een bos waarvan één of meerdere privé-personen eigenaar zijn.

afdeling Bos & Groen?

De afdeling Bos & Groen is één van de acht afdelingen van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en waterbeheer (AMINAL) van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

BOSSPELEN

G 04

Een bos is naast de boswegen ook toegankelijk voor bosspelen van -18 jarigen en hun begeleiders in de officiële **speelzones**.

Het is van groot belang dat er officiële speelzones zijn. Verschillende natuurwetgevingen bemoeilijken spelen in bos en natuur. Zijn er in jouw gemeente nog geen speelbossen? Dan is er werk aan de winkel! Zie lager: 'Bos toegankelijk(er) maken'.

Een overzicht van alle speelzones in de Vlaamse bossen werd in kaart gebracht. Bezoek de website www.bosspel.be om uit te zoeken waar er in jouw buurt een speelzone is! Daar vind je ook alle informatie rond 'spelen in het bos'.

speelzone?

Een speelzone is een bepaald bosgedeelte, in enkele gevallen heel het bos, die permanent of gedurende een vaste periode toegankelijk is voor min 18-jarigen en hun begeleiders. De speelzones worden opgenomen in het bosbeheersplan en in het toegankelijkheidsreglement. In het bos zijn ze aangeduid met het speelzone-bord van de afdeling Bos & Groen. De term 'speelbos' is een populaire benaming voor een speelzone, maar wordt niet gedefinieerd in het Bosdecreet.

bosbeheersplan?

Een bosbeheersplan beschrijft hoe een bepaald bos zal beheerd worden. Je leest er welke maatregelen zullen genomen worden om bepaalde doelstellingen te bereiken. In het bos kan het bijvoorbeeld nodig zijn om ergens bomen bij te planten of om hier en daar bomen weg te halen. In het laatste geval wordt het bos 'gedund'. Een beheersplan is verplicht voor alle bossen van openbare instanties en voor alle privé-bossen die groter zijn dan vijf hectaren.

Wanneer je een **bosspel** wil spelen **buiten de speelzones** in een **domeinbos**, dan heb je de toestemming nodig van de afdeling Bos & Groen.

Wanneer je een **bosspel** wil spelen **buiten de speelzones** in een **privé-bos** of in een **openbaar bos** (dat geen domeinbos is), dan heb je de toestemming nodig van de eigenaar.

Voor alle **andere activiteiten** (andere dan bosspelen van -18 jarigen en hun begeleiders) waarbij de **boswegen verlaten worden**, heb je voor **alle bossen** de toestemmingen nodig van afdeling Bos & Groen én eigenaar.

Elke activiteit waarbij de boswegen verlaten wordt, is in de wetgeving benoemd met de term 'occasioneel gebruik'. Toestemming vragen aan en krijgen van de afdeling Bos & Groen is gelijk aan een schriftelijke machtiging aanvragen en krijgen van de betreffende woudmeester (zie lager: 'toestemming vragen en krijgen'). De gemeente of de boswachter kan je vertellen wie de eigenaar is van het bos waar je in wil.

woudmeester?

De woudmeester is een personeelslid van de afdeling Bos & Groen. Zijn of haar hoofdtaak is het coördineren van de boswachters van één provincie en zich ontfemen over rechtszaken.

boswachter?

De boswachter is een technicus van de afdeling Bos & Groen. Hij of zij is in een bepaald gebied (meestal enkele gemeenten) belast met het toezicht en het beheer van de bossen en hun betreders.

MET DE FIETS

G.02

Fietsen en mountainbiken kan enkel op de **boswegen die voorzien zijn voor fietsers**. Ze worden aangeduid met een bord. De fietsroutes worden eveneens opgenomen in het toegankelijkheidsreglement. De wegcode bepaalt dat fietsers jonger dan 9 jaar gelijkgesteld worden met voetgangers. Ze kunnen dus vrij fietsen op alle toegankelijke boswegen.

MET DE AUTO OF BROMFIETS

Elke vorm van gemotoriseerd verkeer is **verboden**. Je dient dus je auto of bromfiets te parkeren buiten het bos of op de daartoe voorziene plaats.

TE PAARD

G.03

Hou er rekening mee dat bepaalde boswegen voorbehouden zijn voor ruiters. Deze wegen zijn doorgaans enkel toegankelijk voor ruiters. Paarden, ruiters en gespannen mogen zich enkel begeven op boswegen die daartoe bestemd zijn. Ze zijn aangeduid met een bord.

VERBODSBEPALINGEN

(Verbodsbepalingen die niet relevant zijn voor het jeugdwerk zijn weggelaten.)

Zonder de toestemming van de afdeling Bos & Groen is het in **alle bossen** verboden (tenzij ontheffing in het bosbeheersplan):

- in de bossen en binnen een afstand van honderd meter tot de bossen vuur te maken

Zonder de toestemming van de afdeling Bos & Groen is het in **openbare bossen** verboden (tenzij ontheffing in het bosbeheersplan):

- planten of onderdelen van planten te verwijderen en te vernietigen
- dieren en hun jongen, eieren, nesten en schuilplaatsen te verstoren
- dieren en planten te introduceren
- opgravingen te verrichten
- het landschap, de bodem en het reliëf, het lopen of de bewegingsrichting van water te wijzigen

Zonder de toestemming van de eigenaar én de afdeling Bos & Groen is het in **openbare bossen** verboden (tenzij ontheffing in het bosbeheersplan):

- het strooisel en het dode hout (op de grond liggend en nog aan de stam hangend) te verwijderen
- bomen, planten en delen ervan te beschadigen en te verwijderen
- alles wat tot de uitrusting behoort te vernielen, te beschadigen en te verplaatsen
- tenten en constructies te plaatsen
- reclame te maken
- de rust in het bos en van de bezoekers te verstoren
- vuilnis en afval achter te laten

Zonder de toestemming van de bosbeheerder (doorgaans de eigenaar) én van de afdeling Bos & Groen is het in **privé-bossen** verboden (tenzij ontheffing in het bosbeheersplan):

- bomen en planten te beschadigen en te verwijderen
- alles wat tot de uitrusting behoort te vernielen, te beschadigen en te verplaatsen
- de rust in het bos en van de bezoekers te verstoren
- tenten en constructies te plaatsen
- reclame te maken
- vuilnis en afval achter te laten

TOESTEMMING VRAGEN EN KRIJGEN

Het beste wat je kan doen is eerst de plaatselijke **boswachter** contacteren. Hij of zij zal je zeggen wat waar kan en wat niet, advies geven en suggesties doen.

Toestemming vragen aan en krijgen van een **boseigenaar** kan in principe mondeling. Je staat natuurlijk steviger in je schoenen wanneer je de toestemming op papier staan hebt.

Toestemming vragen aan en krijgen van de **afdeling Bos & Groen** kan niet mondeling. Je dient minstens 14 dagen vóór de activiteit een aanvraag voor een machtiging in te dienen bij de betreffende woudmeester. Dat kan per e-mail, fax of post. Hij of zij stuurt je dan een schriftelijke machtiging ofwel een motivatie waarom je geen toestemming krijgt.

Wanneer je een aanvraag indient, geef dan duidelijke informatie over wat je waar wil doen:

- datum, begin- en einduur van de activiteit
- concrete omschrijving van de activiteit
- duidelijk aangeven waar je je activiteit wil houden (kan het best met een plan waarop de te volgen route en/of zone aangeduid is)
- naam van de organiserende vereniging
- naam, adres en telefoonnummer van de groepsverantwoordelijke

Zorg ervoor dat de groepsverantwoordelijke de machtigingen op zak heeft tijdens de activiteit.

TOEGANKELIJKHEID VERZEKERD

De Vlaamse overheid sloot via de afdeling Bos & Groen een **verzekering** af die de burgerlijke **aansprakelijkheid** van boseigenaars en -beheerders van bossen gelegen in het Vlaamse gewest dekt. Het maakt niet uit of dat een privé-eigenaar of een openbare eigenaar is.

Stel: een boseigenaar stelt zijn bos open voor het publiek. Een afgebroken tak van een zieke boom verwondt een wandelaar. Het slachtoffer stelt de boseigenaar verantwoordelijk voor het ongeval. In dit geval is de boseigenaar verzekerd en dus gedekt tegen de schade-eis. Het slachtoffer moet zich wel tijdens zijn bosbezoek aan de regels gehouden hebben, aan het Bosdecreet en aan het eventuele toegankelijkheidsreglement. (Meer info is te vinden in de folder 'Een boswandeling verzekerd' van de afdeling Bos & Groen. Gratis verkrijgbaar via tel: 02/553 81 37 of e-mail: veerle.decock@lin.vlaanderen.be .)

WAAROM OFFICIËLE SPEELBOSSEN?

Om de garantie te hebben dat je ook in de toekomst kan bosspelen organiseren, is het van zeer groot belang om vandaag te zorgen voor **officieel** toegankelijk (speel)bos. In vele bossen wordt nog 'illegaal' gespeeld. Verschillende natuurwetgevingen en de toename van natuurreservaten roepen dat illegaal spelen grotendeels een halt toe. Ze beschermen bos en natuur zodanig dat het creëren van toegankelijke natuur buiten de wegen sterk bemoeilijkt wordt.

Aarzel niet de plaatselijke **boswachter** te contacteren. Het bosbeleid erkent de speelfunctie van het bos en stimuleert het instellen van speelzones. Van omslachtige procedures is geen sprake. Een speelzone installeren kan vrij snel en eenvoudig. In bepaalde gevallen wordt het zelfs gesubsidieerd.

Zorg ervoor dat:

- **je officiële speelzones hebt in je gemeente**
- **de speelzones opgenomen zijn in het beheersplan van het bos- of natuurgebied**
- **de speelzones opgenomen zijn in het toegankelijkheidsreglement van het bos- of natuurgebied**

INSTELLEN VAN SPEELZONES

Het afbakenen van een speelzone is het resultaat van een overleg tussen mensen uit het jeugdwerk en mensen uit de bossector. Om dit overleg te realiseren, heeft de Vlaamse regering voorzien dat de lokale **jeugdraad** een **advies** moet uitbrengen over een nieuwe speelzone in een domeinbos of ander openbaar bos.

- **aankaarten bij jeugdraad en jeugddienst**

Van één bepaald bos een officieel speelbos maken kan soms vrij eenvoudig. Maar bos is in de ene gemeente meer aanwezig dan in de andere. Doorgaans spelen meerdere verenigingen in éénzelfde bos. Het is dan ook beter om op gemeentelijk niveau de zaak aan te pakken. "Een speelbos voor iedereen!" De jeugdraad en de jeugddienst dienen van officiële speelzones een actiepunt te maken.

- **aankaarten bij de boswachter en de milieudienst**

Breng de boswachter en de gemeentelijke milieudienst op de hoogte van je intentie om officiële speelzones te creëren. Ze kennen de bossen van je gemeente, kennen de eigenaars en weten wat waar kan. Nodig hen uit op een jeugdraad of een overleg om de zaken eens te bespreken.

- **overleg tussen 'jeugd' en 'bos'**

Breng duidelijk in kaart (bv op een stratenplan van de gemeente) welke verenigingen in welke bossen spelen, waar hun lokalen liggen, waar er eventueel een jeugdkampeercentrum of –terrein ligt, waar de bossen zich bevinden in je gemeente en wie er de eigenaar van is. Je kan ook pleiten bij je gemeentebestuur om bossen aan te kopen, of beter nog een speelbos aan te planten.

Afhankelijk van de soorten bouseigenaars kan je de volgende partners rond de tafel brengen: bouseigenaars en boswachter, jeugdraad en jeugdbewegingen, jeugddienst en milieudienst, schepenen van jeugd en milieu, de plaatselijke Bosgroep, natuurwachter, plaatselijke milieu- en natuurverenigingen, gemeentelijke milieuraad ...

bosgroep?

Een bosgroep is een 'duurzaam samenwerkingsverband tussen bosbeheerders binnen een bepaald gebied'. Een bosgroep moet (volgens het Bosdecreet) 12 doelstellingen nastreven. Door de samenwerking van verschillende bosbeheerders, kan de bosgroep die doelstellingen makkelijker bereiken. Eén van die doelstellingen is het recreatieve medegebruik verbeteren door de openstelling van bossen op elkaar af te stemmen.

- **zoeken naar een geschikte ligging**

Bij het zoeken naar een geschikte ligging hou je met verschillende criteria rekening:

- *ecologische criteria*

Criteria op het vlak van natuurwaarde: aanwezigheid van ecologisch waardevolle planten op een helling of in een vochtige plek, broedplaatsen van vogels, verblijfplaatsen van dieren, aanwezigheid van een bosreservaat of natuurreservaat ...

- *ruimtelijke criteria*

Criteria op het vlak van inplanting: wat is de afstand tot de dorpskern en tot jeugdlokalen en kampplaatsen? Is het toekomstige speelbos groot genoeg? Is het gebied veilig bereikbaar te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer? Is het terrein bereikbaar voor de hulpdiensten bij een ongeval? ...

- *spelcriteria*

Criteria op het vlak van avontuurlijkheid en spelvriendelijkheid: waar zitten interessante speelmogelijkheden, eventueel mits aanpassing van het terrein (struiken bijplanten, open plek creëren, hoogteverschil voorzien ...)

Het is duidelijk dat een aantal van deze criteria tegenstrijdig kunnen zijn. Een helling in het bos of een vochtige plaats kunnen leuk zijn om er te spelen. Deze plaatsen zijn echter ecologisch zeer gevoelig voor betreding. Voor zulke knelpunten kan in onderling overleg een oplossing gezocht worden.

- **bepalen van de uiteindelijke ligging**

- *in een domeinbos*

De afdeling Bos & Groen bepaalt de ligging van de speelzone, na advies van de gemeentelijke Jeugdraad.

- *in een openbaar bos dat geen domeinbos is*

De eigenaar bepaalt de ligging van de speelzone, na advies van de gemeentelijke Jeugdraad en de afdeling Bos & Groen. De uiteindelijke beslissing wordt meegedeeld aan de afdeling Bos & Groen.

- *in een privé-bos*

De eigenaar bepaalt de ligging van de speelzone, na advies van de afdeling Bos & Groen. De uiteindelijke beslissing wordt meegedeeld aan de afdeling Bos & Groen.

- **speciale gevallen**

Bij een bos dat deel uitmaakt van een **natuurreservaat**, is naast het bosdecreet, ook het natuurdecreet van toepassing. Het natuurdecreet bepaalt dat een vrij toegankelijke zone (buiten de paden) kan aangeduid worden in een natuurreservaat. Die moet wel opgenomen zijn in het beheersplan van het natuurreservaat.

natuurreservaat?

Een natuurreservaat is beschermd gebied. De Vlaamse regering duidt natuurreservaten aan op bepaalde terreinen, die van belang zijn voor het behoud en de ontwikkeling van de natuur. De wetgeving met betrekking tot natuurreservaten is omschreven in het 'Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu'.

Bij een bos dat deel uitmaakt van een **militair domein**, kan gesteld worden dat dezelfde bepalingen gelden als die voor een privé-bos (ondanks het feit dat de boscreeër een openbare instantie is).

militair domein?

De federale overheid is eigenaar van alle Belgische militaire domeinen. Ze vallen onder de bevoegdheid van landsverdediging en dus niet onder het Vlaamse gewest.

TOEGANKELIJKHEIDSREGLEMENT

Voor een toegankelijk bos is het aangewezen een toegankelijkheidsreglement in het leven te roepen. Het mag niet strijdig zijn met de inhoud van het bosbeheersplan of met de bepalingen van het Bosdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten. Het toegankelijkheidsreglement moet weergegeven worden op infoborden aan de belangrijkste toegangspunten van het bos.

Bij de opmaak van een toegankelijkheidsreglement dient gelet op het Bosdecreet van 13 juni 1990, gewijzigd op 18 mei 1999 en haar uitvoeringsbesluiten, in het bijzonder het Besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 betreffende de toegankelijkheid en het occasionele gebruik van de bossen, gewijzigd op 24 januari 1996 en 9 maart 1999.

INHOUD

Een toegankelijkheidsreglement bestaat uit een **tekst** die de toegankelijkheid van een bos(gedeelte) omschrijft en een **kaart** van het bos waarop de verschillende boswegen en zones aangeduid zijn.

• **de tekst**

- Naam van het bos en de ligging (gemeente) waarop het reglement van toepassing is.
- Afwijkingen op de bepalingen zijn alleen mogelijk mits de toestemming van de woudmeester en/of van de eigenaar (al naar gelang het een domeinbos, ander openbaar bos of privé-bos betreft).
- Toestemming tot afwijkingen moet schriftelijk aangevraagd worden en dient minstens veertien dagen van tevoren aan te komen.
- Toegang tot het bos wordt ten stelligste ontraden bij krachtige wind (storm), betreding van het bos gebeurt dan op eigen risico.
- Eventueel kan het toegankelijkheidsreglement aangevuld worden indien de plaatselijke situatie dit vereist. Mogelijke bijkomende bepalingen kunnen zijn:
 - Het is verboden zich in grachten, waterlopen of andere waterpartijen te begeven, te schaatsen, watersport te beoefenen, te varen, stenen of andere voorwerpen in het water te gooien.
 - De voor ruiters opengestelde boswegen zijn bestemd voor wandelruiterij. Het is de ruiters verboden in galop of in draf te rijden. De paarden moeten het zadelnummer dragen overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn in de gemeente waar het bos gelegen is.

• **de kaart van het bos**

- verkeersweg: weg open voor alle verkeer
- boswegen bestemd om te wandelen: enkel toegankelijk voor wandelaars
- boswegen bestemd voor ruitery: enkel toegankelijk voor ruiters
- boswegen bestemd om te fietsen: enkel toegankelijk voor fietsers
- speelzones
- picknickplaatsen
- ligweiden

OPMAAK

• **toegankelijkheidsreglement van een domeinbos**

- De houtvester van de afdeling Bos & Groen stelt het op, na overleg met het gemeentebestuur.
- De woudmeester keurt het goed.

houtvester?

De houtvester is een personeelslid van de afdeling Bos & Groen. Hij of zij is verantwoordelijk voor de openbare bossen en hun beheer en voor de handhaving van het jachtrecht.

• **toegankelijkheidsreglement van een openbaar bos dat geen domeinbos is**

- De eigenaar stelt het op, na advies van de woudmeester.
- Wanneer de eigenaar geen provinciebestuur is, keurt de gemeenteraad het goed.
- Wanneer de eigenaar wel een provinciebestuur is, keurt de provincieraad het goed na advies van de gemeenteraad.

• **toegankelijkheidsreglement van een privé-bos**

- De privé-eigenaar stelt het op.
- De gemeenteraad keurt het goed.
- Wanneer een overeenkomst (bv in functie van het instellen van een speelzone) werd gemaakt tussen de privé-eigenaar en een provinciebestuur, keurt de provincieraad het goed, na advies van de gemeenteraad.

boek 'Jeugd bij bosjes, groene speelruimte gepland & geplant'

Dit boek beschrijft uitgebreid het stappenplan van het project Groene Ruimte dat kan leiden tot het plannen van meer groene speelruimte in je gemeente. Praktijkgerichte informatie maakt het mogelijk kwalitatieve, avontuurlijke, spel- en natuurvriendelijke groene ruimte te realiseren. Ook concrete ervaringen uit 25 projectgemeenten, een overzicht van subsidiekanalen en de Vlaamse bostoegankelijkheid zijn opgenomen. (kostprijs: € 10 + verzendingskosten, voor het jeugdwerk € 8 + verzendingskosten)

aanvragen: bij het Steunpunt Jeugd

bundel 'Subsidiekanalen voor groene speelruimte'

Deze bundel brengt een overzicht van de subsidiemogelijkheden die ter beschikking staan bij aankoop van gronden, bebossing en inrichting van groene (speel)ruimte. De subsidiemogelijkheden zijn uit hun respectievelijke juridische context gepuurd en op een rijtje gezet. Per subsidie wordt stilgestaan bij het concreet voorwerp van de subsidie, de betalende en ontvangende instantie, de voorwaarden, het bedrag, de aanvraagprocedure en het aanvraagformulier. Deze bundel wordt permanent geactualiseerd. (gratis)

aanvragen: bij het Steunpunt Jeugd (ook downloadbaar op www.steunpuntjeugd.be)

helpdesk 'Steunpunt Jeugd'

Met alle vragen over (groene) speelruimte kan je terecht bij:

Steunpunt Jeugd vzw, Arenbergstraat 1 D, 1000 Brussel

tel 02/551 13 78, fax 02/551 13 85, e-mail: groeneruimte@steunpuntjeugd.be

website: www.steunpuntjeugd.be

handboek voor bosvriendelijk spelen 'Kiekebos, als bomen gaan spelen'

Dit boek biedt antwoorden op de algemene vraag hoe je bosvriendelijk kan spelen en is bedoeld voor het jeugdwerk en iedereen die met kinderen en jongeren het bos intrekt. Het Kiekebosboek bevat een heleboel bosvriendelijke spelen, ideetjes om te doen en allerlei weetjes over het bos en zijn bewoners. (kostprijs: € 6,20)

aanvragen: bij de afdeling Jeugd en Sport, tel 02/553 41 21

e-mail louissette.pierreux@wvc.vlaanderen.be

speelzonewebsite

Op www.bosspel.be vind je alle speelzones in Vlaanderen. Zoom in en zie waar de speelzones in jouw buurt liggen! Voor alle info i.v.m. spelen in het bos: de telefoonnummers van de boswachters, bosvriendelijke spelen ... één adres: www.bosspel.be .

bundel 'Wie wacht op je bos? Telefoonnummers van boswachters in Vlaanderen'

Het is altijd nuttig de boswachter te contacteren voor informatie of tips. Dit bundeltje bevat alle telefoonnummers van houtvesterijen en lokale boswachterijen van de afdeling Bos & Groen. (gratis)

aanvragen: bij het Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal, tel 02/657 93 64

e-mail boseducatie@vlaanderen.be

DE VLAAMSE BOSTOEGANKELIJKHEID IN EEN NOTENDOP

	DOMEINBOS	OPENBAAR BOS dat geen domeinbos is	PRIVE-BOS
TOEGANKELIJKHEID			
voor voetgangers (en rolstoelgebruikers)	boswegen (tenzij toegang uitdrukkelijk verboden wordt)		
voor spelen van min 18-jarigen en hun begeleiders	speelzones en boswegen (tenzij toegang uitdrukkelijk verboden wordt)		
voor fietsers (en moutainbikers)	fietsers < 9 jaar: boswegen / fietsers ≥ 9 jaar: enkel boswegen die voor fietsen aangeduid zijn		
voor gemotoriseerde voertuigen	geen toegang		
voor ruiters	enkel boswegen die voor ruitery aangeduid zijn		
WIE TOESTEMMING VRAGEN¹			
voor bosspelen van -18 jarigen en hun begeleiders (buiten de speelzones)	afdeling Bos & Groen	eigenaar	
voor activiteiten waarbij de boswegen verlaten worden (andere dan bosspelen van -18 jarigen en hun begeleiders)	afdeling Bos & Groen en eigenaar		
om een tent op te zetten	afdeling Bos & Groen en eigenaar		
om een put te graven	afdeling Bos & Groen	afdeling Bos & Groen en eigenaar	
om vuur te maken in en binnen een straal van 100 meter rond het bos	afdeling Bos & Groen (tenzij vaste kampvuurplaats in bosbeheersplan)	afdeling Bos & Groen en eigenaar (tenzij vaste kampvuurplaats in bosbeheersplan)	
om hout te sprokkelen	afdeling Bos & Groen en eigenaar		eigenaar
SPEELZONES			
wie stelt ze in	afdeling Bos & Groen	eigenaar	
aan wie moet advies gevraagd worden	gemeentelijke jeugdraad	gemeentelijke jeugdraad en afdeling Bos & Groen	afdeling Bos & Groen
TOEGANKELIJKHEIDSREGLEMENT			
wie stelt het op	houtvester (na overleg met gemeentebestuur)	eigenaar (na advies van woudmeester)	eigenaar
wie keurt het goed	woudmeester	gemeenteraad (wanneer provincie geen eigenaar is) of provincieraad (wanneer provincie eigenaar is) na advies van gemeenteraad	gemeenteraad of provincieraad (wanneer provincie een overeenkomst heeft met eigenaar) na advies van gemeenteraad